

Zdravím všechny deváťáky,

doufám, že se máte dobře a jste zdraví. S většinou z vás se budeme v úterý a ve čtvrtek potkávat ve škole, ale stále zde budou materiály do českého jazyka, které budou určeny úplně všem.

Je čas se vrátit k literatuře, vezměte si sešit a pište si zápis:

Tvorba tzv. buřičů

- v té době u nás dochází k hospodářskému růstu a vývoji společnosti
- proti této společnosti vystupují buřiči a anarchisté
- patří zde: Viktor Dyk, František Gellner, Karel Toman, Fráňa Šrámek, Jaroslav Hašek, Petr Bezruč a Stanislav Kostka Neumann
- buřiči často ve svých dílech zobrazují myšlenky bohémského života, tuláctví
- jejich poezie má charakter osobního prožitku, pohledu na skutečnost bez iluzí
- do veršů vstupuje hovorový jazyk, zájem o sociální otázky, antimilitarismus
- S. K. Neumann založil časopis Nový kult (1897 – 1905) – negace soudobé společnosti

Viktor Dyk

- 1877 – 1931
- po ukončení právnické fakulty pracoval jako novinář, za svoji literární a politickou činnost byl vězněn, po válce pracoval v národně-demokratické straně a byl zvolen senátorem

Krysař – novela, hrdina je osamělý, hrdý individualista, má odpor k malosti a bezpáteřnosti

Fráňa Šrámek

- 1877 – 1952
- základním znakem jeho děl je lyričnost, jeho básně jsou založeny na citovosti, častým prostředkem jeho stylu je písňovost, postavy jsou bez pevných rysů, dvojznačné, zachycuje dojmy, smyslové vnímání, vystihuje atmosféru, nálady...

Splav – sbírka básní, zaznamenává souznění s přírodou

Stříbrný vítr – román, příběh citového dospívání studenta Ratkina

František Gellner

- 1881 – 1914
- Zápis si vytvořte ze strany 106 v Čítance a přečtěte si zároveň stranu 105

Proletářská poezie

Společensko-historické pozadí

- v atmosféře končící 1. světové války se v podmínkách rozpadajícího se Rakousko-Uherska 28.10.1918 zrodil samostatný československý stát
- v čele stojí T.G.Masaryk
- 20. léta byla obdobím hospodářského vývoje, kulturního a intelektuálního růstu a zábavy, rozvíjel se průmysl, řemesla. Lidé věřili, že hrůzy války už se nevrátí.
- 30. léta – světová hospodářská krize, sociální a politické problémy, ekonomiky velmocí i jiných států se hroutili, lidé své názory radikalizovali a upírali se k totalitním stranám (jejich programy slibovaly konec hladu, navrácení k dřívějším dobrým poměrům)
- Mnichovská dohoda 1938 – vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava, německá expanze, celý svět podcenil hrozby fašismu a rasismu a to vše vedlo ke 2. sv. válce

Proletářská poezie – je výrazem revoluční vlny a revolučních nadějí, jimiž poválečná Evropa prošla. Cílem proletářské poezie bylo pohlížet na svět a společnost očima dělníka. Tato poezie se v české literatuře objevuje v první polovině 20. let 20. století, tvůrce spojovala touha po sbratření, kolektivitě, komunistické smýšlení a revoluční ideje. Požadavky na proletářská díla ale postupně omezovaly tvořivost a individualitu literátů, proto bylo toto období tak krátké.

Jiří Wolker

- 1900 – 1924
- vyrůstal v Prostějově
- Čítanka strana 107 – krátký zápis do školního sešitu a přečíst vše

Host do domu – první sbírka básní, láska k obyčejným věcem

Těžká hodina – básnická sbírka, využívá formy balady, vážný podtón, smutek, bolest, bojové odhodlání.

Vítězslav Nezval

- 1900 – 1958
- Čítanka str. 107 – 110 přečíst a zápis (Manon Lescaut bychom se učili zpaměti)
- spadá v tomto období do uměleckého směru poetismu

Dalším úkolem je přečíst si čítanku po stranu 119, Jaroslava Seiferta probereme příště.